

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową miłośnik 1 zł 25 gr. Cena pojedynczo numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Krajowej Kasa Oszczędnościowej Nr. 61206. Sklep „Goniec Częstochowski”, ul. Panny Marii 25 — Telefon nr. 54

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marii 25. Tel. 245. Skrz. poczt. 43.
Redaktor lub jego zastępca, przyjmująco codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Bekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadane 40 gr. za tekstem 25 gr. Drobną ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr. każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenie skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

AKTUALNE PROBLEMY POLSKIEJ POLITYKI HANDLOWEJ

Pesymistyczne prognozy, jakie ogólnie wysuwano z wiosną b. r. odnośnie do kształtowania się naszych obrotów handlowych z zagranicą okazały się na szczęście — jak dotychczas — niezasadzone. Ogólnie oczekiwano bowiem, że wobec maksymalnego skurczenia się naszego przywozu, oraz przypuszczalnego dalszego spadku wywozu — w miesiącach letnich wystąpi deficytowe saldo obrotów. Tymczasem wprost przeciwnie, miesiące letnie przyniosły wzrost salda ostatniego bilansu handlowego, a to z 4.835 tys. zł. w maju, do 5.553 tys. zł. w czerwcu, 12.215 tys. zł. w lipcu, a 18.866 tys. zł. w sierpniu. Ten tak pomyślny rezultat osiągnięty został z jednej strony dzięki umiarkowanemu kurczeniu się przywozu, z drugiej — dzięki znacznie silniejszemu wzrostowi wywozu.

Pomyślniejsze nieco kształtowanie się sytuacji na odcinku handlu zagranicznego nie oznacza, by niebezpieczeństwa zagrażające w tej dziedzinie zostały zażegnane i odsunięte na dalszy plan. Niebezpieczeństwa te w stanie niejako potencjalnym zawarte są w obecnej sytuacji polityczno-handlowej Polski i trudno oczekiwać, by rzutkość, zaradność i siła ekspansywna naszych eksporterów mogły trwale im przeciwdziałać. Z jednej strony bowiem miesięczny przywóz wartości 60—70 milj. zł. stanowi absolutną granicę minimalną, poniżej której trudno jest zejść w obecnej sytuacji, z drugiej zaś wywozowi naszemu grożą coraz liczniejsza i poważniejsza niebezpieczeństwa.

Element ujemny w naszym handlu zagranicznym stanowią w pierwszym rzędzie obroty handlowe polsko-niemieckie. W ciągu pierwszych 7 miesięcy b. r. przywóz z Niemiec wyniósł 101,2 milj. zł., podczas gdy wywóz do Niemiec jedynie 94,5 milj. zł. Blerne saldo obrotów handlowych wynosiło 6,3 milj. zł. Podczas gdy przywóz z Niemiec zajmował w czerwcu pierwsze miejsce w naszym całkowitym przywozie z udziałem 20,1 proc., to równocześnie udział Niemiec w polskim wywozie wynosił 15,3 proc., utrzymując się na drugim miejscu, po wywozie do Anglii, wynoszącym 17,6 proc. naszego całkowitego wywozu. Lipiec b. r. przyniósł jeszcze dalsze pogorszenie w tym kierunku, gdyż w miesiącu tym saldo bierne wzajemnych obrotów wyniosło dla Polski 2,1 milj. zł. a udział Niemiec w wywozie polskim obniżył się do 13,7 proc. podczas gdy udział angielski wyniósł w tym miesiącu 21,5 proc.

Coraz bardziej niepomyślnie kształtują się nasze obroty handlowe, oraz szanse ich dalszego rozwoju w odniesieniu do grupy państw środkowej i południowej Europy, stanowiących nasze naturalne rynki zbytu. Udział Austrii, Czechosłowacji, Rumunii i Węgier w naszym wywozie obniżył się z 25,2 proc. w r. 1929 do 21,8 proc. w r. 1930 i 19,6 proc. w r. 1931, a spadek ten przybrał jeszcze gwałtowniejsze rozmiary w ciągu r. b. wskutek ograniczeń dewizowych oraz kontyngentowania przywozu stosowanego przez te państwa. Sytuacja na rynku węgierskim przedstawia się niepomyślnie, gdyż do skutku dochodzą wyłącznie transakcje kompensacyjne w stosunku 1 do 1, podczas gdy do niedawna wzajemne obroty handlowe zamykały się zdecydowanie dodatnim saldem dla Polski. Dodatkowo saldo obrotów handlowych z Austrią zdaje się być również poważnie zagrożone. Jakkolwiek bowiem z jednej strony istnieją znaczne możliwości zwiększenia

naszego obecnego wywozu nierogacizny i jaj na rynki austriackie, to jednak wzajemnie za to, Austria żąda koncesji dla importu swych towarów. Równocześnie zredukowany został kontyngent wywozowy na polski węgiel do Austrii do

Otwarcie wczorajszego zjazdu ministrów. W Warszawie odbyło się otwarcie nowego zjazdu ministrów z niemieckimi. W. R. i O. P. Jedździłowicz oraz prezydent miasta, inż. Słomiński. Obecna była również Pani Marszałkowska Aleksandra Piłsudska, której córki są uczennicami gimnazjum p. Szachtmajerowej. Na zdjęciu naszym widzimy od lewej: min. Jedździłowicza, p. Szachtmajerową, p. Marszałkowską Piłsudską oraz (pierwszego z prawej strony) prezydenta Słomińskiego.

Min. Zaleski u prezydenta Motta.

Zacieśnienie węzłów przyjaźni polsko-szwajcarskiej.
Bern. — Prezydent federacji szwajcarskiej, Motta, w otoczeniu ministrów Diericherta i de Stoutza, przyjął w pałacu rządowym ministra Zaleskiego, któremu towarzyszył szef gabinetu Szumlakowski, poseł polski w Bernie, Modzelewski, i radca poselstwa, Skowroński. Minister Zaleski doręczył prezydentowi Motta wazon z brązu, wysokości zgora metra na znak wdzięczności Polski za gościnne przyjęcie, okazane w swoim czasie przez Szwajcarów emigrantom polskim. Na wazonie tym znajdują się bas-reliefy, wyobrażające przybycie legionu polskiego do granicy szwajcarskiej, grobowiec Kosciuszki, sylwetę zamku w Rapperswilu oraz napis, w którym Polska wyraża swą wdzięczność Szwajcarii. — U góry znajduje się wypukło rzeźbiony orzeł polski. Przy okazji wręczenia wazonu

48.790 tonn miesięcznie, t. j. do niecałych 40 proc. zesłorocznego naszego importu we wrześniu (192.647 tonn), ponadto w razie niepowodzenia konferencji w Stresie zamierzone jest wprowadzenie w Austrii całego szeregu nowych zakazów przywozowych, które niewątpliwie muszą wpłynąć na dalsze skurczenie się naszego wywozu w tym kierunku. Najpomyślniej dotychczas kształtowa-

ły się nasze stosunki z państwami zachodniej Europy. Udział Francji, Włoch, Belgii, Holandii i Szwajcarii w naszym wywozie wzrósł z 16,8 proc. w pierwszym półroczu r. ub. do 21,3 proc. w pierwszym półroczu b. r. Bilans handlowy w stosunku do krajów tych układał się naogół dodatnio i obecnie stanowią one wraz z Anglią ostoję naszego handlu zagranicznego. Równocześnie jednak sytuacja handlowo-polityczna w stosunku do rynków skandynawskich i angielskich nie kształtuje się w całej pełni pomyślnie. Węgiel, stanowiący główny przedmiot naszego wywozu na rynki północne walczy z wielkimi trudnościami pod wpływem konkurencji angielskiej, operującej straszakami podcięcia wywozu państw skandynawsko-bałkańskich do Anglii, w razie zaopatrzenia się w węgiel pochodzenia polskiego. Poza tem naszym wywozowi rolniczeemu do Anglii, a w szczególności wywozowi bekoniów zagrażają pewne komplikacje w związku z wynikami konferencji w Otawie. Anglia zapewniła na tej konferencji Kanadzie lokowanie na rynku angielskim 2.500.000 cwt. bekoniów rocznie na warunkach preferencyjnych. Jakkolwiek mowy niema, by Kanada wyzyskała w całej pełni ten kontyngent, to jednak nasz przemysł bekoniowy nie powinien lekceważyć sobie — zwłaszcza na dalszą metę — wysiłków nad wzmożeniem kanadyjskiego wywozu bekoniowego do Anglii, oraz wysiłków nad wzmożeniem krajowej angielskiej produkcji bekoniów.

Stały i zdecydowany ujemny czynnik w naszych obrotach handlowych z zagranicą stanowią w końcu handel z krajami zamorskimi. I tak podczas gdy przywóz nasz z główniejszych krajów tych przedstawiał w ciągu r. ub. wartość 296 milj. zł., to równocześnie wywóz wynosił jedynie 28,3 milj. zł. M. in. przywóz ze Stanów Zjednoczonych wyniósł 154,9 milj. zł., wywóz 12,7, z Australji przywóz 33,8 milj. zł., wywóz 0,1, z Brazylii przywóz 19,9 milj. zł., wywóz 1,5.

Jeżeli chcemy w przyszłości zachować aktywność naszych obrotów handlowych z zagranicą, to wobec wyżej przedstawionej sytuacji dokonac musimy na odcinku polityczno-handlowym całego szeregu celowych, stanowczych i zręcznych posunięć. Do naczelnych postulatów zaliczyć należy: 1) Rozbudowanie obrotów handlowych z państwami stosującymi krańcową reglamentację przywozowo-dewizową (np. Węgry) na podstawach kompensacyjnych. 2) Forsowanie obrotów kompensacyjnych w stosunku do państw zamorskich, a w każdym razie dążenie do zmniejszenia biernego salda bilansu handlowego w obrotach z temi państwami. 3) Dążność do rozbudowania stosunków handlowych z państwami zachodniej Europy na płaszczyźnie możliwie liberalnej traktatów dwustronnych, opartych na klauzuli najwziętszego uprzywilejowania. 4) Unormowanie obrotów handlowych z Austrią na zasadzie preferencyjnej, z zachowaniem naszego wywozu węgla i żwiłu w rozmiarach możliwie nieuszczerpionych. 5) Ugruntowanie naszego wywozu do Anglii przez zwiększenie udziału w przywozie do Polski.

Cierpliwość Francji wobec prowokacji Niemiec.

Paryż. — Pod jednym względem można śmiało zarzucić Francji, że się nie myślił rozbiorci, mianowicie, pod względem cierpliwości i wyrozumiałości wobec prowokacji niemieckich.
Na terenie genewskim i w ogóle między narodowym Francja walczy kwiatami, a Niemcy zatrudm strzałami.
Premjer francuski zapowiada wielką mowę na trybunie Ligt, wobec czego niemiecki minister spraw zagranicznych wysiada natychmiast do pobliżu i wraca do Berlina.
Herriot przemawia, natchniony apostołstwem swej misji pokojowej i wyłącza serdecznie dłoń w stronę... pustych ław delegacji niemieckiej.
Innymi słowy, Niemcy traktują Francję i Ligę narodów, jak swój własny Reichstag, a dzienniki berlińskie przyznają z cynizmem, że wyjazd Neuratha jest niczem innem, jak demonstracją antyfrancuską.
Korespondent genewski, „Journal de Débats” donosi ze swej strony, że gest niemieckiego ministra spraw zagranicznych potwierdza tylko ultimatywny charakter żądań Schleicherowskich w sprawie równości zbrojeń.
„Bulletin Quotidien” stwierdza też, że cały plan rządu Rzeszy polega jedynie na postawieniu na nogi potężnego aparatu militarnego, któryby pozwolił Niemcom już w najbliższej przyszłości narzucić swą wolę Europie.
Prasa mało jeszcze omawia mowę Herriota, ale z telegramów genewskich wynikałoby można, że Herriot dalej prowadzi walkę za pomocą róż i fioltek, podczas gdy na szachownicy gry niemieckiej każda figura oznacza notę ultimatywną lub posunięcie prowokacyjne.

Ważne ogłoszenia: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadane 40 gr. za tekstem 25 gr. Drobną ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr. każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenie skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Jeżeli chcemy w przyszłości zachować aktywność naszych obrotów handlowych z zagranicą, to wobec wyżej przedstawionej sytuacji dokonac musimy na odcinku polityczno-handlowym całego szeregu celowych, stanowczych i zręcznych posunięć. Do naczelnych postulatów zaliczyć należy: 1) Rozbudowanie obrotów handlowych z państwami stosującymi krańcową reglamentację przywozowo-dewizową (np. Węgry) na podstawach kompensacyjnych. 2) Forsowanie obrotów kompensacyjnych w stosunku do państw zamorskich, a w każdym razie dążenie do zmniejszenia biernego salda bilansu handlowego w obrotach z temi państwami. 3) Dążność do rozbudowania stosunków handlowych z państwami zachodniej Europy na płaszczyźnie możliwie liberalnej traktatów dwustronnych, opartych na klauzuli najwziętszego uprzywilejowania. 4) Unormowanie obrotów handlowych z Austrią na zasadzie preferencyjnej, z zachowaniem naszego wywozu węgla i żwiłu w rozmiarach możliwie nieuszczerpionych. 5) Ugruntowanie naszego wywozu do Anglii przez zwiększenie udziału w przywozie do Polski.

Te ogólne postulaty winny być już w najbliższych miesiącach zrealizowane z wielką energią, jeżeli nie chcemy, by rozwój wypadków postawił nas już w najbliższym czasie w dziedzinie obrotów handlowych z zagranicą, wobec niemiłych niespodzianek.
A. C.

TABELA

ciągłenie loterii nast. 4-cj.

